

**НАЦІОНАЛЬНИЙ УНІВЕРСИТЕТ ВОДНОГО ГОСПОДАРСТВА ТА
ПРИРОДОКОРИСТУВАННЯ**

Навчально-науковий інститут економіки та менеджменту

06-07-136S

СИЛАБУС
навчальної дисципліни

SYLLABUS

КУЛЬТУРНІ ТРЕНДИ СУЧАСНОСТІ	CONTEMPORARY CULTURE TRENDS	
Шифр за ОП	OK 20	Code in Degree Programme
Освітній рівень: бакалаврський (перший)	Level of Education: Bachelor's (first)	
Галузь знань Гуманітарні науки	03	Field of Knowledge: Humanities
Спеціальність Культурологія	034	Field of Study: Cultural Studies
Освітня програма Креативна та цифрова культура	Degree Programme: Creative and Digital Culture	

РІВНЕ – 2024

06-07-136S Силабус навчальної дисципліни **Культурні тренди сучасності** для здобувачів вищої освіти ступеня «бакалавр», які навчаються за освітньо-професійною програмою **Креативна та цифрова культура, 034 Культурологія**. Рівне. НУВГП. 2024. 13 стор.

ОПП на сайті університету: <https://ep3.nuwm.edu.ua/26828/>

Розробник силабусу: *Шадюк Т.А., к.філос.н., доцент кафедри філософії та культурології, доцент.*

Силабус схвалений на засіданні кафедри
Протокол № 14 від "03" червня 2024 року

Завідувач кафедри: *Шадюк Т.А., к.філос.н., доцент кафедри філософії та культурології, доцент.*

Керівник (гарант) ОП: *Коберська Т.А., доцент кафедри філософії та культурології, доцент.*

Схвалено науково-методичною радою з якості ННІ ЕМ
Протокол № 14 від "10" червня 2024 року

Голова науково-методичної ради з якості ННІ ЕМ: *Ковшун Н.Е., д.е.н., професор.*

© Шадюк Т.А., 2024
© НУВГП, 2024

ПРОГРАМА НАВЧАЛЬНОЇ ДИСЦИПЛІНИ «КУЛЬТУРНІ ТРЕНДИ СУЧАСНОСТІ»	
ЗАГАЛЬНА ІНФОРМАЦІЯ	
Ступінь вищої освіти	<i>бакалавр</i>
Освітня програма	<i>Креативна та цифрова культура</i>
Спеціальність	<i>034 Культурологія</i>
Рік навчання, семестр	<i>3,4 рік; 5,6,7 семестр</i>
Кількість кредитів	<i>2 кредити ЄКТС у 5 семестрі; 1,5 кредити ЄКТС у 6 семестрі; 2 кредити ЄКТС у 7 семестрі.</i>
Лекції:	<i>30 год. для денної форми 4 год. для заочної форми</i>
Практичні заняття:	<i>32 год. для денної форми 16 год. для заочної форми</i>
Самостійна робота:	<i>103 год. для денної форми 145 год. для заочної форми</i>
Курсова робота:	<i>ні</i>
Форма навчання	<i>денна, заочна</i>
Форма підсумкового контролю	<i>екзамен</i>
Мова викладання	<i>українська</i>
ІНФОРМАЦІЯ ПРО РОЗРОБНИКА	

<p>Лектор</p> 	<p><i>Шадюк Тамара Адамівна, к.філос.н., доцент кафедри філософії та культурології</i></p>
<p>Вікіситет</p>	<p><u>Сторінка</u></p>
<p>ORCID</p>	<p>https://orcid.org/0000-0002-2376-0112</p>
<p>Як комунікувати</p>	<p>t.a.shadiuk@nuwm.edu.ua</p>
<p>ІНФОРМАЦІЯ ПРО НАВЧАЛЬНУ ДИСЦИПЛІНУ</p>	
<p>Мета та завдання</p>	
<p><i>Метою навчальної дисципліни є розширення знань про сучасні тенденції розвитку у соціально-культурному середовищі, а також те, як культурні тренди впливають на творення нових формацій, зокрема, суспільних інституцій, та як вони пов'язані із субкультурною структурою суспільства. <u>Основними завданнями навчального курсу є виокремлення та аналіз актуальних трендів у культурі як складової культурної політики України та інших країн світу; визначення загальнотеоретичного світоглядного і прикладного підґрунтя формування культурних трендів; встановлення причин їх стійкості з урахуванням індивідуального і суспільного чинників сучасних запитів, тенденцій технологічного розвитку суспільства, соціальних викликів та особливостей креативної і цифрової культури.</u></i></p>	
<p>Посилання на розміщення навчальної дисципліни на навчальній платформі Moodle</p>	
<p>https://exam.nuwm.edu.ua/course/view.php?id=6519</p>	
<p>Передумови вивчення</p>	
<p><i>Навчальна дисципліна «Культурні тренди сучасності» є складовою частиною циклу фахової підготовки студентів за спеціальністю 034 «Культурологія». Даний курс опирається на дисципліни: «Аналітика культури», «Естетика», «Герменевтичний дискурс у культурі» та є підґрунтям для вивчення дисциплін: «Теорія культури та соціальна філософія», «Культурна політика».</i></p>	
<p>Компетентності</p>	

ЗК 2. Знання та розуміння предметної області та розуміння професійної діяльності.

ЗК 6. Цінування та повага різноманітності та мультикультурності.

ФК 3. Здатність критично аналізувати культурні явища та процеси з використанням загальнонаукових та спеціальних наукових методів.

ФК 4. Здатність розуміти та інтерпретувати джерела культури (писемні, речові, віртуальні) з урахуванням різних контекстів (історичного, соціального, антропологічного, політичного, релігійного, екологічного тощо).

ФК 5. Здатність використовувати різноманітні джерела інформації та методологічний апарат культурології для виявлення, аналізу культурних потреб суспільства.

ФК 7. Здатність обґрунтовувати рішення щодо врегулювання відносин у сфері культури на основі розуміння специфіки соціокультурних процесів.

ФК 12. Здатність дотримуватися стандартів професійної етики та міжкультурної комунікації.

Програмні результати навчання (ПРН)

ПРН 1. Мати навички критичного мислення, викладати у зрозумілий спосіб власні думки, здійснювати їх аргументацію.

ПРН 2. Аналізувати, коментувати, узагальнювати наукові та аналітичні тексти культурологічного характеру.

ПРН 4. Знати та розуміти теоретичні підходи до визначення культури, її проявів та форм існування.

ПРН 6. Виявляти, перевіряти та узагальнювати інформацію щодо різноманітних контекстів культурної практики, визначати ступінь її актуальності із застосуванням релевантних джерел, інформаційних, комунікативних засобів та візуальних технологій.

ПРН 7. Розуміти чинники культурної динаміки, принципи періодизації культурних процесів, їх специфічні риси та характеристики.

ПРН 8. Інтерпретувати культурні джерела (речові, друковані, візуальні, художні) з використанням спеціальної літератури та визначених методик, аргументовано викладати умовиводи щодо їх змісту.

ПРН 16. Визначати, формулювати та аргументувати власну громадську та професійну позицію щодо актуальних суспільних питань.

СТРУКТУРА ТА ЗМІСТ НАВЧАЛЬНОЇ ДИСЦИПЛІНИ

Теми лекційних занять:

У 5 семестрі:

1. **Культурні тренди сучасності: сутність, методологія, понятійно-категоріальне коло.**

Опис теми. Культурні тренди як предмет вивчення. Сучасність та дійсність. Ознаки сучасності в культурі. Основні прояви «плинної модерності» в культурі. Суспільний та індивідуальний виміри культурних трендів сучасності. Підходи до класифікації культурних трендів.

ПРН 1, ПРН 2, ПРН 4, ПРН 7.

2. **Глобалізація і глокалізація: суть явищ, наслідки для культури.**

Опис теми. Українство як культурний тренд. Прояви модернізації в культурній сфері. Наростання складності в культурі.

ПРН 2, ПРН 4, ПРН 7, ПРН 16.

3. Модернізація: суть, основні концепції.

Опис теми. Характерні ознаки розвитку сучасних суспільств. Націоналізм як культурний тренд. Ціннісний підхід у тлумаченні динаміки розвитку сучасних суспільств. Феномен європейської культури. Європейські цінності та їх зміст. Гендерна та антидискримінаційна політика.

ПРН 6, ПРН 7, ПРН 8, ПРН 16.

4. Масова культура: суть явища, основні ознаки.

Опис теми. Поняття масової культури. Елітарна VS масова культура: співставлення. Кіч і пастиш в сучасній культурі. Фемінізація масової культури.

ПРН 6, ПРН 7, ПРН 8, ПРН 16.

5. Інформаційне суспільство: основні ознаки, вплив на культуру.

Опис теми. Інформаційне та постіндустріальне суспільство. Мережеве суспільство. Інформаційна культура. Інформаційна грамотність як культурний тренд.

ПРН 2, ПРН 4, ПРН 6, ПРН 7.

У 6 семестрі:

6. Цифрова культура.

Опис теми. Інформаційне суспільство і цифровізація в культурі. Цифрова реальність і культура. Тренди цифрової культури в мистецтві.

ПРН 2, ПРН 4, ПРН 6, ПРН 7.

7. Віртуальна культура.

Опис теми. Віртуалізація та діджиталізація візуального. Віртуальні ідентичності людини як феномен сучасної інтернет-культури. Профілізація людської ідентичності.

ПРН 2, ПРН 4, ПРН 6, ПРН 7, ПРН 16.

8. Конспірологічні теорії та міфи сучасності.

Опис теми. Конспірологічні теорії та причини їх популярності у сучасних суспільствах. Менталітет змови. Сучасні міфи та їх тематика. Технології сучасних конспірологічних теорій і політичних міфів.

ПРН 1, ПРН 6, ПРН 7, ПРН 8.

9. **Пропаганда і дезінформація.**

Опис теми. Сутність пропаганди: історія і сучасність. Сучасні форми пропаганди. Соціокультурні виклики дезінформації. Етичний та епістемологічний контексти дезінформації. Сучасні форми дезінформації.

ПРН 1, ПРН 2, ПРН 6, ПРН 7.

10. **Постправа як феномен політичної культури.**

Опис теми. Знання, істина, правда як смислові контексти культури. Постправа, постістина, альтернативні факти як котроверсії культури.

ПРН 1, ПРН 2, ПРН 6, ПРН 7.

У 7 семестрі:

11. **Культурні технології.**

Опис теми. Теоретико-методологічні засади осмислення культурних технологій у постмодерному вимірі. Характеристика основних підходів до розгляду культурних технологій. Культурні патерни як основа культурних технологій. Технологізація культури в епоху постмодерну.

ПРН 4, ПРН 6, ПРН 7, ПРН 8.

12. **Культура споживання в антропосоціалній перспективі.**

Опис теми. Конс'юмеризм. Прос'юмеризм. Критика суспільства споживання. Споживацькі та антиспоживацькі тренди в культурі.

ПРН 4, ПРН 6, ПРН 7, ПРН 8, ПРН 16.

13. **Постантропологічна парадигма в культурі.**

Опис теми. Постантропологічні концепції в культурі. Постлюдство як майбутнє. Світогляд трансгуманізму. Кіборги, аватари, андроїди, зомбі як культурні герої.

ПРН 2, ПРН 4, ПРН 6, ПРН 7, ПРН 16.

14. **Футуристичні прояви в культурі.**

Опис теми. Прогнози та передбачення майбутнього як культурне явище. Ідея прогресу: минуле і сучасність. Футуристичне мистецтво та його тренди.

ПРН 2, ПРН 6, ПРН 7, ПРН 8.

15. **Тренди сучасного мислення та їх вплив на культуру.**

Опис теми. Сутність сучасного мислення та самосвідомості людини. Критичне мислення як культурний тренд. Системне мислення в культурі. Технократичне мислення.

ПРН 1, ПРН 2, ПРН 7, ПРН 8.

Форми та методи навчання

Форми навчання: інтерактивні лекції, практикуми, аналіз проблемних ситуацій, відповіді на запитання і опитування, дискусія, аналіз ситуацій, робота в групах, мозковий штурм, професійне моделювання, опрацювання мультимедійних матеріалів з обговоренням.

Методи навчання: словесний, інтерактивний, пояснювально-ілюстративний; візуальний; проблемного викладу; метод практичної роботи; творчий; метод кейсів; пошуковий; проектний; дослідницький; частково-дистанційний.

Інструменти, обладнання, програмне забезпечення

Технічні засоби навчання: мультимедійне обладнання, ноутбук; програмне забезпечення: MS Windows, доступ до Інтернет; Facebook, Instagram, Viber, Telegram, ChatGPT; система дистанційного навчання Moodle.

Порядок оцінювання ПРН

Успішному складанню екзаменів з дисципліни у кінці 5, 6, 7 семестрів передуює опанування теоретичного матеріалу та виконання практичної (самостійної, аудиторної, індивідуальної, дистанційної) роботи.

Результати вчасно пройденого проміжного контрольного тестування (модуль 1, модуль 2) можуть бути зараховані як підсумковий контрольний тест (екзамен). За бажанням студента покращити підсумкові результати курсу, оцінки за модулі можуть бути скасовані і студент має право скласти екзамен, де має змогу отримати максимальну кількість балів, яка дорівнює сумі балів за модулі.

Перелік критеріїв оцінювання:

- 60 балів – за вчасне та якісне виконання завдань практичних занять та самостійну роботу;
- 40 балів – модульний контроль, який складається з двох модулів (МК1 – 20 балів, МК 2 – 20 балів).

Усього 100 балів. Підсумковий контроль – екзамен у кінці 5, 6, 7 семестрів.

Критерії оцінювання, детальний розподіл балів та шкала оцінювання наведена на сторінці навчальної дисципліни на навчальній платформі [Moodle](#).

Модульний контроль проходить у формі тестування на платформі системи Moodle через ННЦНО. У тесті передбачено 30 запитань різної складності: рівень 1 – 20 запитань по 0,5 балів (10 балів), рівень 2 – 6 запитань по 1 балу (6 балів), рівень 3 – 4 запитання по 1 балу (4 бали). Усього – 20 балів. Оцінка автоматично генерується в середовищі Moodle, фіксується викладачем в електронному журналі дисципліни і контролюється деканатом.

Рекомендована література (основна, допоміжна)

Основна:

1. Бриль М. М., Гайдукевич К. А., Гончарова О. М. Трансформаційні процеси соціальної культури в Україні. Ліра-К, 2022. 556 с.
2. В'єйорка, Мішель. Віднайдення сенсу. Суб'єкт перед лицем глобалізації. Київ : Стилос, 2017. 288 с.
3. Декомб, Вінсент. клопоти з ідентичністю. Київ : Стилос, 2015. 281 с.
4. Левіл, Метьюз. Політика для людей: як стати свідомими громадянами. Київ : Стилос, 2020. 248 с.
5. Палеха Ю. І., Палеха О. Ю., Горбань Ю. І. Інформаційна культура. Ліра-К, 2020. 400 с.
6. Ребет, Лев. Теорія Нації. Київ : Залізний тато, 2024. 234.
7. Ткач М. М. Українська звичаєва культура. Ліра-К, 2021. 592 с.

Допоміжна:

1. Гайдук О. С. Організація культурно-дозвілєвої діяльності молоді / О. С. Гайдук. Ужгород : ООМЦК, 2020. 15 с.
2. Кочубей Н. В. Соціокультурна діяльність. Університетська книга, 2023. 122 с.
3. Культурно-дозвілєва діяльність у сучасному світі. Ліра-К, 2020. 328 с.
4. Паскаль О. В. Система культурно-дозвілєвої роботи : навч. посіб. 2-ге вид., перероб. та доп. Одеса : Університет Ушинського, 2022. 146 с.
5. Повалій Т. Л. Івент-менеджмент : навч. посіб. / Т. Л. Повалій, Н. Д. Світайло. Суми : Сумський державний університет, 2021. 198 с.
6. Світайло Н. Д. Практикум із соціокультурної діяльності / Н. Д. Світайло, Т. Л. Повалій. Суми : Сумський державний університет, 2020. 38 с.

Інформаційні ресурси в Інтернет

1. Музеї Ватикану [Електронний ресурс]. Режим доступу: m.museivaticani.va
2. Галерея Уффіці (Флоренція) [Електронний ресурс]. Режим доступу: uffizi.it
3. Лувр [Електронний ресурс]. Режим доступу: louvre.fr/en/visites-en-...
4. Британський музей [Електронний ресурс]. Режим доступу: britishmuseum.org
5. Музей Прадо [Електронний ресурс]. Режим доступу: museodelprado.es/the-collect..
6. Національний художній музей України [Електронний ресурс]. Режим доступу: old.namu.kiev.ua
7. Музей мистецтв ім. Ханенків, Київ [Електронний ресурс]. Режим доступу: khanenkomuseum.kiev.ua
8. Victoria Museum (Приватний музей історичного костюма та стилю Вікторії Лисенко) [Електронний ресурс]. Режим доступу: <https://victoriamuseum.com.ua/>
9. Музей сучасного українського мистецтва Корсаків [Електронний ресурс]. Режим доступу: <https://msumk.com/>
10. Музей східного і західного мистецтва, Одеса [Електронний ресурс]. Режим доступу: museum.odessa.ua
11. Національний музей ім. Шептицького у Львові [Електронний ресурс]. Режим доступу: nml.com.ua
12. Харківський художній музей [Електронний ресурс]. Режим доступу: artmuseum.kh.ua
13. Державний історико-культурний заповідник міста Острога [Електронний ресурс]. Режим доступу: <https://ostrohcastle.com.ua/>
14. [Україна поруч](#). Проект, присвячений збереженню українського мистецтва й культури [Електронний ресурс].

Поєднання навчання та досліджень

Студенти мають можливість брати участь у виконанні індивідуальних завдань науково-дослідницького характеру, виступати із результатами досліджень на студентських наукових конференціях, засіданнях круглого столу, а також можуть бути долучені до написання та опублікування есе, наукових статей із тематики курсу. Тему дослідницької роботи можна вибрати самостійно за погодженням із викладачем.

За усі види робіт студенти отримують додаткові бали. Крім того, додаткові бали студентам також можуть бути зараховані за конкретні пропозиції з удосконалення змісту навчальної дисципліни.

ПОЛІТИКИ ВИКЛАДАННЯ ТА НАВЧАННЯ

Неформальна та інформальна освіта

Студенти мають право на перезарахування результатів навчання набутих у неформальній та інформальній освіті згідно [Положення](#) про неформальну освіту.

Правила академічної доброчесності

Виконані навчальні завдання можуть бути самостійно перевірені здобувачами на виявлення текстових запозичень через університетську платформу [MOODLE](#).

Здобувачам не дозволяється списувати чи копіювати чужі проекти – за порушення принципів академічної доброчесності викладач може накладати санкції: зниження балів, повернення роботи на доопрацювання, недопущення роботи до захисту та ін.

Вимоги до відвідування

Студенту не дозволяється пропускати заняття без поважних причин. Якщо є довідка про хворобу чи іншу поважну причину, то студенту не потрібно відпрацьовувати пропущене заняття. При об'єктивних причинах пропуску занять, студенти можуть самостійно вивчити пропущений матеріал на платформі [Moodle](#).

Здобувачі без обмежень можуть використовувати на заняттях мобільні телефони та ноутбуки.

Оновлення

За ініціативою викладача зміст даного курсу планується оновлювати щодва роки, враховуючи актуальні методичні розробки викладача, світовий досвід викладання та наукові дослідження, а також зміни у Освітньо-професійній програмі «Креативна та цифрова культура».

Академічна мобільність. Інтернаціоналізація

В НУВГП розроблені процедури для реалізації прав здобувачів на академічну мобільність:

- [Положення](#) про академічну мобільність учасників освітнього процесу Національного університету водного господарства та природокористування.
- [Порядок](#) перезарахування результатів навчання за програмами академічної мобільності в Національному університеті водного господарства та природокористування.
- [Положення](#) про порядок реалізації права на академічну мобільність, затвердженого постановою Кабінету Міністрів України від 12 серпня 2015 року № 579.

Автор

Шадюк Тамара Адамівна, к. філос. н., доцент

Автор
Завідувач кафедри

Тамара ШАДЮК

Затверджено

Проректор з науково-педагогічної та
навчальної роботи

Валерій СОРОКА

документ підписаний КЕП
Номер документа СИЛ №818
Підписувач Сорока Валерій Степанович
Підписувач (дані КЕП):
Сертифікат 3FAA9288358EC003040000009B6C3700C8C2C100